

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 07.08. 2017 r.

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

DPS.IV.5110.3.9.2017.IR

Według rozdzielnika

Starostom Powiatu

Stosownie do art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) przekazuję projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej wraz z uzasadnieniem i OSR z uprzejmą prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag w terminie 21 dni, z uwagi na czas trwania procesu legislacyjnego oraz pogarszającą się sytuację osób bezdomnych ze względu na warunki pogodowe. Uwagi proszę również przesłać drogą elektroniczną na adres: sekretariat.dps@mrpips.gov.pl.

Projekt został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, jak i w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w zakładce projekty aktów prawnych.

Jednocześnie informuję, że niezgłoszenie uwag w ustawowym terminie zostanie potraktowane jako akceptacja projektu.

Z poważaniem

PODSEKRETARZ STANU

E Bojanowska
Elżbieta Bojanowska

Otrzymują:

1. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
2. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
3. Forum Związków Zawodowych

U S T A W A

z dnia2017 r.

o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 48a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a – 2f w brzmieniu:

„2a. Przyznanie tymczasowego schronienia osobie bezdomnej w schronisku dla osób bezdomnych przez gminę miejsca jej pobytu, na podstawie art. 101 ust. 3, nie wymaga podpisania przez osobę bezdomną kontraktu socjalnego.

2b. Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zapewnia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, o których mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1583, 1948 i 2174 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 624, 777 i 1292.

aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

2c. W uzasadnionych sytuacjach osobom bezdomnym o których mowa w ust. 2b zapewnia się posiłek lub całodzienne wyżywienie, świadczone w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

2d. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osobom bezdomnym, które posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, na okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej, nie dłużej jednak niż 4 miesiące.

2e. Gmina może przyznać tymczasowe miejsce w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osobie bezdomnej zdolnej do samoobsługi, nie wymagającej usług opiekuńczych jeżeli w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi są przewidziane miejsca dla osób nie wymagających usług opiekuńczych. Do takich osób stosuje się przepisy ust. 2 i 2a oraz standardy przewidziane dla schronisk dla osób bezdomnych.

2f. W schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, mogą przebywać jedynie osoby na podstawie decyzji o przyznaniu tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub decyzji o przyznaniu tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych, wydanej przez gminę.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi mogą przebywać osoby, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie mogą przebywać osoby będące pod wpływem alkoholu lub pod wpływem substancji psychoaktywnych.”,

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach dopuszcza się przebywanie w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osób pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych.”,

f) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Wojewoda prowadzi rejestr miejsc udzielania przez gminy tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach.”,

g) Po ust. 11 dodaje się ust. 11a – 11d w brzmieniu :

„11a. Zgłoszenia do rejestru dokonuje gmina:

- 1) prowadząca placówkę;
- 2) zlecająca na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy zadanie prowadzenia placówki;
- 3) która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny placówce.

11b. Zgłoszenie do rejestru zawiera:

- 1) nazwę gminy zgłaszającej miejsca tymczasowego schronienia w poszczególnych formach placówek;
- 2) dane identyfikacyjne podmiotu prowadzącego placówkę, jeżeli podmiotem prowadzącym placówkę nie jest gmina zgłaszająca, w tym:
 - a) nazwę i adres siedziby podmiotu prowadzącego placówkę,
 - b) formę organizacyjno-prawną podmiotu prowadzącego placówkę;
- 3) adres i formę prowadzonej placówki wraz z nazwą pod którą jest ona prowadzona;
- 4) liczbę miejsc zgłaszanych przez gminę w poszczególnych formach placówek;
- 5) w przypadku zgłoszenia obejmującego miejsca w placówce, które gmina realizuje dla innej gminy na podstawie zawartego porozumienia należy zgłosić informacje o gminie, z którą zawarto porozumienie oraz liczbę miejsc w placówce, na które zawarto porozumienie.

11c. Gmina jest obowiązana zgłaszać wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

11d. Wojewoda na bieżąco aktualizuje zgłoszone dane w rejestrze.”,

h) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Rejestr jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej urzędu wojewódzkiego.”,

i) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

1) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalniach,

2) kwalifikacje osób świadczących usługi w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalniach,

3) minimalny standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalnie

- kierując się potrzebą zapewnienia osobom bezdomnym kierowanym do tych placówek właściwego wsparcia.”;

2) w art. 49 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Jeżeli osoba bezdomna przebywa w schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, indywidualny program wychodzenia z bezdomności może być opracowany przez pracownika socjalnego zatrudnionego w tej placówce, z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Realizatorem indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności w przypadku, o którym mowa w ust. 3, jest odpowiednio schronisko dla bezdomnych lub schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.”;

3) w art. 51 :

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ośrodkiem wsparcia, o którym mowa w ust. 1-3, może być ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz klub samopomocy.”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Za ośrodek wsparcia uznaje się również schronisko dla osób bezdomnych pomimo nie świadczenia w nim usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.”.

Art. 2. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów, o których mowa w art. 48a ust. 14 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są

obowiązane dostosować do tych standardów ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, w terminie do 31 grudnia 2020 roku.

Art. 3. Gminy obowiązane są w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy do przekazania wojewodzie danych do rejestru, o którym mowa w art. 48a ust. 11 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy, licząc od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie w po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Elżbieta Bojanowska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Justyna Pawlak Zastępca Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej tel. 22 661 12 77 Sekretariat.dps@mrpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 04.08.2017 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych UD282</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane zmiany mają na celu uporządkowanie i doprecyzowanie obowiązujących przepisów o pomocy społecznej dotyczących placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, w szczególności zaś wprowadzenie dodatkowego typu placówki: schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Zaproponowane zmiany zostały wprowadzone w wyniku uwag zgłoszonych przez organizacje pozarządowe w trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni, które stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadziła szereg zmian dotyczących placówek noclegowych dla osób bezdomnych. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tymczasowe schronienie jest udzielane osobom bezdomnym w 3 kategoriach placówek dla osób bezdomnych: noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych i ogrzewalni. Placówki te przeznaczone są dla osób zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

Ponadto art. 48a ust. 14 znowelizowanej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wprowadził upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do wydania rozporządzenia, które ma określić standardy placówek noclegowych dla osób bezdomnych w zakresie:

- 1) standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 2) kwalifikacji osób świadczących usługi w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 3) standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie.

W trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni zwrócono szczególnie uwagę na konieczność wprowadzenia dodatkowego typu placówki udzielającej tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, niezdolnym do samoobsługi, ale nie wymagającym całodobowej opieki, a jedynie częściowej, tymczasowej pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej.

Przedstawione przez organizacje pozarządowe rozwiązania nie mogły być jednak wprowadzone do projektu rozporządzenia w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni ze względu na brak odpowiednich regulacji w ustawie o pomocy społecznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane jest wydanie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz o zmianie innych ustaw, która uporządkuje i doprecyzuje obowiązujące przepisy o pomocy społecznej dotyczące placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, w szczególności zaś wprowadzi dodatkowy typ placówki: schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Zaproponowana regulacja ma na celu wyeliminowanie luki w zakresie możliwości uzyskania pomocy przez osoby, które z powodu bezdomności nie mają możliwości otrzymania świadczenia w postaci usług opiekuńczych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Schroniska dla osób bezdomnych, - prowadzone przez gminy oraz na zlecenie gmin	52	Sprawozdanie jednorazowe DPS-IV-49-IR/2016 w Centralnej Aplikacji Statystycznej	Wprowadzenie w ustawie schroniska z usługami opiekuńczymi będzie się wiązało z pewnymi wydatkami finansowymi przeznaczonymi na dostosowanie standardu obiektu schroniska dla osób bezdomnych, świadczącego usługi opiekuńcze - do obowiązujących standardów. Możliwe jest także zwiększenie kosztów związanych z zatrudnieniem wymaganej liczby pracowników o odpowiednich kwalifikacjach oraz ze świadczeniem wymaganych usług
Osoby korzystające z usług schronisk dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi, (prowadzonych przez gminy lub przez organizacje pozarządowe - na zlecenie gmin).	4 094 osób	MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach - za 2016 r.	możliwość korzystania z usług oferowanych przez placówki na poziomie określonego standardu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przedłożony do zaopiniowania w trybie:

1. ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) następującym podmiotom:
 - a) Forum Związków Zawodowych;
 - b) NSZZ „Solidarność”;
 - c) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
2. ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029) następującym podmiotom:
 - a) Konfederacji „Lewiatan”;
 - b) Związkowi Rzemiosła Polskiego.
 - c) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;

Projekt ustawy został jednocześnie skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego w trybie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240). Projekt został ponadto przedłożony do zaopiniowania Krajowej Izbie Gospodarczej.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt ustawy został przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe zr.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-											
budżet państwa	-											

JST	-												
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-												
Wydatki ogółem	-	11,8	11,8	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	91,6
budżet państwa	-	2,4	2,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	9,9
JST	-	9,4	9,4	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	81,7
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-												
Saldo ogółem	-												
budżet państwa	-												
JST	-												
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-												

Źródła finansowania	<p>Utworzenie nowych jednostek w postaci schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie stanowi nałożenia nowego zadania, a jedynie umożliwia faktyczną realizację istniejących już zadań własnych obligatoryjnych gminy. W chwili obecnej gminy jako zadanie własne o charakterze obligatoryjnym realizują udzielanie schronienia (art. 48a ustawy o pomocy społecznej) oraz świadczenia usług opiekuńczych (art. 17 ww. ustawy). Projektowane przepisy jedynie umożliwiają jednostkom samorządu terytorialnego świadczenie usług opiekuńczych osobom bezdomnym, które w chwili obecnej z obiektywnych powodów nie mogą być realizowane. Wydatki wynikające z projektu powinny być sfinansowane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach budżetów własnych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.</p> <p>Źródła finansowania projektowanych w ustawie zmian przedstawiają się następująco:</p> <p>Środki z budżetu gmin na prowadzenie i rozwój infrastruktury schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.</p> <p>Fundusz Dopłat w zakresie rządowego programu wsparcia budownictwa socjalnego. Fundusz Dopłat jest zasilany ze środków budżetowych określanych corocznie w ustawie budżetowej – w części 18. Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo.</p> <p>Resortowy Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Program wspierający rozwiązywanie problemu bezdomności”, na który co roku przeznaczana jest kwota w wysokości 5 mln zł ze środków określanych w ustawie budżetowej w części 44 – <i>Zabezpieczenie społeczne</i>. Przewidywane wydatki z budżetu państwa zostaną pokryte w ramach obecnie posiadanych środków finansowych bez konieczności ich zwiększania.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dane szacowane na podstawie danych zebranych ze sprawozdania jednorazowego DPS-IV-49-IR/2016 oraz sprawozdania MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach - za 2016 r.</p> <p>Założono, że 1/5 schronisk policzonych w sprawozdaniu DPS-IV-49-IR/2016 świadczy usługi opiekuńcze, natomiast przy obliczaniu liczy osób korzystających z usług schronisk z usługami opiekuńczymi, przyjęto, że spośród osób przedstawionych w sprawozdaniu MPiPS-03 za 2016 r., które korzystają z usług noclegowni i wszystkich schronisk – 1/5 osób korzysta z usług schronisk z usługami opiekuńczymi.</p> <p>Zgodnie z projektem usługi w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przeznaczone będą dla osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, o którym mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.</p> <p>Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi będą zapewniały tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.</p>

Wskazane wydatki zostaną poniesione na spełnienie standardu, które zostanie określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dla placówek noclegowych dla osób bezdomnych w zakresie:

- 1) standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 2) kwalifikacji osób świadczących usługi w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 3) standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	- Podniesienie standardu usług świadczonych w schroniskach dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi						
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja będzie miała wpływ na rynek pracy wynikający z ewentualnych zmian form zatrudnienia w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, w tym na podstawie umowy o pracę.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

30 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Uzasadnienie

Projektowane zmiany mają na celu uporządkowanie i doprecyzowanie obowiązujących przepisów o pomocy społecznej dotyczących placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, w szczególności zaś wprowadzenie dodatkowego typu placówki: schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Zaproponowane zmiany zostały wprowadzone w wyniku uwag zgłoszonych przez organizacje pozarządowe w trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni, które stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.).

Wymienione wyżej upoważnienie ustawowe zostało wprowadzone przez art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1310 oraz z 2016 r. poz. 1984).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadziła szereg zmian dotyczących placówek noclegowych dla osób bezdomnych. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tymczasowe schronienie jest udzielane osobom bezdomnym w 3 kategoriach placówek dla osób bezdomnych: noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych i ogrzewalni. Placówki te przeznaczone są dla osób zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

Ponadto w art. 48a ust. 14 znowelizowanej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zostało zawarte upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia w drodze rozporządzenia standardów, które ma określić standardy placówek noclegowych dla osób bezdomnych w zakresie:

- 1) standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 2) kwalifikacji osób świadczących usługi w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 3) standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie.

W trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni, zwrócono szczególnie uwagę na konieczność wprowadzenia dodatkowego typu placówki udzielającej tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, niezdolnym do samoobsługi, ale nie wymagającym całodobowej opieki, a jedynie częściowej, tymczasowej pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej.

Zaproponowana regulacja ma na celu wyeliminowanie luki w zakresie możliwości uzyskania pomocy przez osoby, które z powodu bezdomności nie mają możliwości otrzymania świadczenia w postaci usług opiekuńczych.

Zaproponowane zmiany w szczególności dotyczą:

Art. 48a ust. 1 – do treści artykułu dodano regulację, która wprowadza do ustawy nową formę placówki udzielającej tymczasowe schronienie: schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Art. 48a ust. 2a – wprowadza wyjątek od reguły określonej w ust. 2 – odnoszącej się do konieczności podpisania kontraktu socjalnego przez osobę bezdomną korzystającą ze schronienia w schronisku dla osób bezdomnych.

Rozwiązanie wprowadzone w tym przepisie umożliwi skierowanie osoby bezdomnej do schroniska dla osób bezdomnych przez gminę miejsca pobytu, na podstawie art. 101 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (tj. w przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o schronienie, w sprawach niecierpiących zwłoki np. w trakcie mrozów zagrażających życiu osób bezdomnych) – bez konieczności wcześniejszego podpisania przez osobę bezdomną kontraktu socjalnego.

Przepis ten został wprowadzony w odpowiedzi na liczne uwagi zgłoszone przez jednostki samorządu terytorialnego, które zwracały uwagę na trudności jakie się wiążą z zawarciem kontraktu socjalnego z osobą bezdomną w miejscu jej pobytu.

Kontrakt socjalny powinien być sporządzony i podpisany po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, ale przed wydaniem stosownej decyzji administracyjnej o przyznaniu schronienia. Ponieważ kontrakt socjalny może się wiązać z pewnymi zobowiązaniami finansowymi (czasami bardzo wysokimi), w związku z powyższym kontrakt socjalny z osobą bezdomną powinien być zawarty przez pracownika socjalnego zatrudnionego w ośrodku pomocy społecznej gminy ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Zgodnie bowiem z art. 101 ust. 2, 3 i 7 ustawy o pomocy społecznej, gmina ostatniego miejsca

zameldowania osoby bezdomnej odpowiada za ostateczne sfinansowanie udzielanych osobie bezdomnej świadczeń.

Tymczasem jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe zwracały uwagę na trudności jakie wiążą się z praktyczną realizacją takiego sposobu postępowania. Aby pracownik socjalny gminy ostatniego miejsca pobytu osoby bezdomnej mógł zawrzeć kontrakt socjalny z osobą bezdomną, musi dotrzeć do gminy miejsca pobytu osoby bezdomnej lub osoba bezdomna musi wrócić do gminy swojego ostatniego miejsca zameldowania – co może być dość kłopotliwe i czasochłonne. Tymczasem w sytuacjach nagłych (określonych w art. 101 ust. 3 ustawy) konieczna jest natychmiastowa pomoc osobom bezdomnym.

W związku z powyższym, aby usprawnić proces udzielania pomocy osobie bezdomnej w miejscu jej pobytu, zdecydowano się w takim przypadku na rezygnację z wymogu zawarcia z osobą bezdomną kontraktu socjalnego.

Art. 48a ust. 2b – wprowadza nową formę udzielania tymczasowego schronienia przez gminę – schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej zamknęła otwarty katalog form udzielania schronienia przez gminy poprzez pozostawienie 3 form placówek udzielających tymczasowego schronienia: noclegowni, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalni. Placówki te przeznaczone są dla osób zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

Zaproponowana w art. 48a ust. 2b projektowanej ustawy nowa forma placówki umożliwi świadczenie usług opiekuńczych osobom wymagającym częściowej (nie całodobowej) pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej. Przepis ma na celu udzielanie wsparcia osobom wymagającym usług opiekuńczych, natomiast ma zapobiegać sytuacjom, w których do tego rodzaju placówek mogłyby być kierowane osoby wymagające bardziej specjalistycznej pomocy, która może być realizowana w wyspecjalizowanych jednostkach całodobowej opieki bądź też w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.

Zgodnie z projektem usługi w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przeznaczone będą dla osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-

opiekuńczy, o którym mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi będą zapewniały tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W przypadku schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, osoba bezdomna nie będzie musiała podpisywać kontraktu socjalnego aby zostać skierowana do tej placówki.

Art. 48a ust. 2d – wprowadza rozwiązania, zgodnie z którymi w szczególnie uzasadnionych sytuacjach dopuszcza się przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osobom bezdomnym, które posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, na okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej, nie dłużej jednak niż na 4 miesiące.

Przepis ten uwzględnia uwagi zgłaszane przez organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego, że osoby bezdomne wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, które już posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, często długo oczekują na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Konieczne jest więc zapewnienie miejsca, w którym takie osoby mogłyby oczekiwać na przyjęcie do domu pomocy społecznej.

Art. 48a ust. 2e – uwzględniając postulaty organizacji pozarządowych aby uelastyczyć przepisy dotyczące schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i dostosować regulacje do różnorodności wyzwań jakie występują w życiu codziennym, w art. 48a ust. 2e wprowadzono regulację dopuszczającą aby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi część miejsc mogła być przeznaczona także dla osób nie wymagających usług opiekuńczych.

Jeżeli więc schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi posiada także miejsca przeznaczone dla osób nie wymagających usług opiekuńczych, wówczas gmina może skierować do takiej placówki osoby bezdomne zdolne do samoobsługi i nie wymagające usług opiekuńczych. Do takich osób będą miały zastosowanie regulacje określone w ust. 2 oraz ust. 2a – odnoszące się do usług świadczonych przez schroniska dla osób bezdomnych. Osoby bezdomne zdolne do samoobsługi będą więc zobowiązane do podpisania kontraktu socjalnego (art. 48a ust. 2). Jedynie w przypadku gdy osoba bezdomna zostanie skierowana do schroniska przez gminę miejsca pobytu tej osoby (na podstawie art. 101 ust. 3) wówczas nie będzie konieczne podpisanie kontraktu socjalnego przez osobę bezdomną.

Do miejsc przeznaczonych dla osób zdolnych do samoobsługi, nie wymagających usług opiekuńczych – obowiązujące będą standardy określone dla zwykłych schronisk dla osób bezdomnych.

Art. 48 ust. 2f przewiduje, że w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, mogą przebywać jedynie osoby na podstawie decyzji o przyznaniu tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub decyzji o przyznaniu tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych, wydanej przez gminę. Przepis ten ma na celu uniknięcie sytuacji, w której podmiot zawierałby z gminą umowę na zapewnienie schronienia z usługami opiekuńczymi np. dla 5 osób bezdomnych, a w pozostałym zakresie udzielał dowolnej liczbie osób (niekoniecznie bezdomnych) określonych usług całodobowych na podstawie umowy cywilno-prawnej, na które wymagane jest uzyskanie zezwolenia wojewody zgodnie z art.67 - 69 ustawy.

Art. 48a ust. 5a – wprowadza regulację, zgodnie z którą w schroniskach z usługami opiekuńczymi nie mogą przebywać osoby, których stan zdrowia zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. W porównaniu do obowiązującego art. 48 ust. 5, w przypadku nowego typu placówki zrezygnowano z wyrażenia „osoby zdolne do samoobsługi”, aby umożliwić przyjmowanie osób bezdomnych wymagających częściowej, tymczasowej opieki.

Art. 48a ust. 6 i 7 – zmiana ma na celu dodanie do treści dotychczasowych przepisów nowego typu placówki – schroniska z usługami opiekuńczymi.

Art. 48a ust. 11 – w przepisie tym uszczegółowiono regulacje dotyczące rejestru, które dotychczas budziły wątpliwości zgłaszane przez wojewodów i organizacje pozarządowe. Prowadzenie przez wojewodę rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach ma na celu zapewnienie maksymalnego dostępu do informacji o miejscach tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych i wszystkich potrzebujących wsparcia w tej formie.

Art. 48a ust. 11a – dodanie tego ustępu ma na celu doprecyzowanie, w jakich sytuacjach gmina jest zobowiązana do dokonania zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez wojewodę.

Art. 48a ust. 11b – w ustępie tym wskazuje się zakres danych gromadzonych w rejestrze miejsc udzielania tymczasowego schronienia

Art. 48a ust. 11c i 11d – w przepisie tym został określony termin 14 dni, w jakim gminy są zobowiązane zgłaszać wszelkie zmiany danych objętych rejestrem oraz został nałożony na wojewodę obowiązek bieżącego aktualizowania danych zgłaszanych do rejestru.

Art. 48a ust. 13 – zmiana brzmienia dotychczasowego przepisu spowodowana jest tym, że wojewódzki dziennik urzędowy publikowany jest na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego, stąd wystarczające jest wskazanie, że rejestr jest udostępniany na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.

Art. 48a ust. 14 – zmiana brzmienia dotychczasowego przepisu ma na celu dodanie do treści dotychczasowego przepisu nowego typu placówki – schroniska z usługami opiekuńczymi. Podobnie jak w przypadku ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych, konieczne jest określenie w rozporządzeniu standardu obiektów, w których będą prowadzone schroniska z usługami opiekuńczymi, standardu podstawowych usług, które będą w nich świadczone oraz kwalifikacji osób świadczących te usługi. Ponadto w przepisie tym zostało wskazane, że rozporządzenie będzie regulować minimalny standard usług oraz minimalny standard obiektów.

Art. 49 ust. 3 i 4 – zmiana brzmienia dotychczasowego przepisu ma na celu dodanie do treści dotychczasowych przepisów nowego typu placówki – schroniska z usługami opiekuńczymi.

Art. 51 ust. 4 i 5 – Wykreślenie w ust. 4 schronisk dla osób bezdomnych oraz dodanie nowego ust. 5 ma charakter porządkujący i wynika z wprowadzenia nowego typu placówek – schronisk z usługami opiekuńczymi, które jako wyspecjalizowane placówki będą świadczyły określone usługi. W związku z tym zaistniała potrzeba wyodrębnienia schronisk dla osób bezdomnych jako rodzaju ośrodka wsparcia, który nie świadczy usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Art. 2 – W związku z zmianą upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy i koniecznością wydania, przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, nowego rozporządzenia określającego standardy w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach, wprowadzony został przepis przejściowy umożliwiający dostosowanie do nowych standardów przez podmioty prowadzące tego typu placówki w dniu wejścia w życie ustawy. Projekt przewiduje, że podmioty prowadzące, w dniu wejścia w życie ustawy, ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów, o których mowa w zmienianym art. 48a ust. 14 ustawy, będą obowiązane

dostosować do tych standardów ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, w terminie do 31 grudnia 2020 roku.

Art. 3 – W celu umożliwienia gminom sprawnego przekazania danych do rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach, w projektowanej ustawie przewidziano termin na przekazanie przez gminy danych do rejestru – 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy).

W art. 5 projektowanej ustawy proponuje się aby ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowana ustawa nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawiania właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na prawa i obowiązki przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.